

'AL TALL

Vint anys fent música popular

Hauria de narrar una nit dominical, la del darrer aplec que es va fer al Puig (1981): aquella nit, entre els crits i les banderes del poble, en un petit escenari, varen cantar moltes interpretacions del seu repertori, i jo no puc, ni vull, evitar un calfred en recordar-ho: s'havia fet de nit i continuaven, coratjosos i contents, i era el públic que, cordialment guanyat per aquells moments, els indicava 'l'altra' que havien de cantar". Així s'expressava Vicent Andrés Estellés en el pròleg del llibre *Al Tall canta amb tot el poble*, d'Àngel Cosmos. L'experiència d'Estellés és extensible al públic que Al Tall ha tingut i té als Països Catalans i sobretot al País Valencià. Les veus esquinçades, profundes i aiguarentoses, plenes de sentiments de Vicent Torrent, Manolo Miralles i Miquel Gil, han estat el vehicle d'una tradició oral recuperada i reinventada a cavall d'unes melodies tradicionals també recuperades i reinventades.

Al Tall ha sabut mantenir-se ferm en les seves conviccions, ideològiques i musicals, i les ha anades escampant per mig món. La seva vàlua va més enllà de cançons i discos colpidors, sempre diferents, de concerts inoblidables, de treball constant per a superar-se.

"Nascut del poble i poble ell mateix", Al Tall, com deia Estellés en el mateix llibre, va saber cantar allò que el poble demanava. I ha continuat cantant encara que fes mal, amb unes lletres que, com l'anhel del passat, explicaven d'una manera molt clara i actual els mals d'un país. Seriosos quan cal, sorneguers també, Al Tall ha fet ús de l'èpica i la poesia per fer memòria.

Des de la seva particularitat, la millor forma d'arribar a la universalitat, van córrer Mediterrània enllà i van crear les Trobades de Música de la Mediterrània, a València, per acostar-nos la tradició musical d'una mateixa mar. Les seves melodies destil·len, encara ara, aquestes influències que ens identifiquen. L'encontre s'ha reproduït als escenaris i al local d'assaig, on la dolçaina i el tabalet s'han barrejat amb el baix elèctric i el buzuki per donar una fórmula elàstica, de possibilitats infinites, que, amb els sons d'Al Tall, a poc a poc hem anat descobrint. **Oriol Cortacans**

ELS INICIS D'AL TALL

"L'any 45 vam començar Al Tall Manolo Miralles, Miquel Gil i Vicent Torrent. I després han passat pel grup un munt de gent i alguns han col·laborat més intensament en composicions o arranjaments, i els altres simplement s'han limitat a fer el seu paper. Al principi no sabíem què fer, només sabíem què no volíem fer. Però va ser una indefinició que va durar molt poc. Ben aviat va arribar el primer disc, a través d'Edigsa, que s'acostaren per València i veren el que fèiem: cançons tradicionals de composició pròpia. També hem usat cançons tradicionals escollides, però el gruix del que hem fet és música tradicional de composició nova. I no cregues que és fàcil; per a crear música tradicional, se n'ha de saber. Nosaltres n'hem après amb el temps, sempre d'una manera autodidacta i anàrquica. Hem anat estudiant i aprenent tècniques, quan hem volgut incorporar un instrument nou".

HOMENATGE A JOAN FUSTER

L'homenatge a Joan Fuster, el 1983, va aplegar l'actuació de Raimon, Llach, Ovidi. Joan Fuster ens va influir molt, intel·lectualment. És un poquet el nostre pare, en aquest aspecte. Alguna volta l'anàrem a veure a sa casa de Sueca, i el primer disc va eixir amb un article seu. Les primeres cançonetes que vam fer li, les vam ensenyar i ens va dir que molt bé, però es mostrà escèptic. Tanmateix ens va anar bé perquè ens va fer centrar en una història concreta. Llavors anàvem un poquet despistats i encara discutíem molt sobre què volíem fer i què no. Després del primer disc vam tenir molt clar el que volíem fer, ens sentíem de gust. La resposta del públic havia estat molt bona; va connectar de seguida, per diverses raons, la política entre altres. Però l'aspecte musical també n'era un component considerable; pensa que la dolçaina fins aquell moment havia estat

l'instrument de les processons de carrer, amb el tabalet tot sol. La vam integrar en un conjunt instrumental amb les guitarres, el baix elèctric, les veus o la bandúrria, amb melodies d'estil antic i lletres dient coses del moment."

LA TRANSICIO I LA DEMOCRÀCIA

"La presentació del segon disc al Teatre Principal fou impressionant. Era l'any 77, al voltant de les primeres eleccions. Realment era com sentir la veu del poble, perquè hi havia militants de tots els partits. Es van sentir tots identificats que volíem un canvi. Però l'aspecte polític a la llarga ha estat negatiu. Bé, ha estat molt positiu i molt estimulants en uns moments concrets, perquè algunes cançons nostres han estat molt assumides i han marcat molt. Però després, amb la democràcia i la desmobilització, totes les coses que anaven lligades a aquell moment s'han volgut oblidar molt. Això ens ha passat, a nosaltres i a molts altres artistes. Jo trobe (Manolo) que ha estat culpa de la visió dels polítics, de com havia de ser la societat. És el

que diem en el darrer disc, 'Europa Eu!' Quan va venir la democràcia, la societat s'havia d'organitzar com Europa o els Estats Units; tot el que s'apartava d'aquests dos models..., malament. I això es va traspasar a la societat. Hi va haver gent a qui agradava molt Al Tall, que en tenia tots els discos, i de cop van deixar de comprar-ne i es van inclinar pel rock, el jazz i la new age. La modernitat portava a oblidar aquella època. A més, a part això, també hi ha hagut una intencionalitat dels polítics de desmobilitzar el país i d'assumir la direcció de la història. De totes maneres, tampoc no els pots carregar tota la culpa, perquè la gent, després de totes les mobilitzacions i lluites, estava cansada i tenia ganes de passar d'històries. Però, en general, el públic sempre ens ha acollit molt bé".

MUSICA MEDITERRANEA

'A Arles hi hem anat molt sovint i hem tocat molt per Occitània. Joan-Maria Carlotti és qui feia Rescontres de la Mar, i també formava part d'un grup que es deia Montjoia, i que vam portar a València, a les Trobades; i en un disc, 'Xavier el Coixo' (1988), toquem un tema seu, nosaltres en català i ell en occità. Joan-Maria Carlotti és un personatge molt important en la nostra història particular, perquè portava els Rescontres d'Arles i perquè el férem baixar per muntar les Trobades de Música de la Mediterrània a València; i hi hem tingut sempre molt d'intercanvi, tant a nivell personal com professional. Conèixer els grups de fora ens va portar a una polèmica sobre la creació d'estàndards mediterranis, amb el disc 'Tocs i vares' (1983). Així com hi ha estàndards en jazz o blues que permeten als músics de posar-se d'acord ràpidament a l'hora de tocar alguna cosa improvisada, nosaltres volíem crear unes estructures perquè músics d'ací i d'allà de la Mediterrània poguérem tocar junts improvisant. Més que crear, volíem recuperar les estructures que sempre han existit en la música tradicional, que es trobava molt esclerotitzada. Palos com la jota o la seguidilla són estructures que permeten de crear música nova a partir d'una base. En l'actualitat les jotes, per exemple, són molt concretes i ningú no es posa a improvisar sobre una jota, i nosaltres ho volíem canviar. Aquell disc no va ser comprès per ningú, sobretot no al País Valencià. A Espanya sí que el van entendre, i en bona part ens coneixen gràcies a aquest disc. D'una altra banda, 'Tocs i vares' ara sí que seria entès als Països Catalans. Fins i tot alguns grups que hi ha ara han assimilat un poc la filosofia d'aquest disc, la improvisació i la variació dins les peces tradicionals s'ha anat incorporant un poc a partir d'allí."

RESCONTRES DE LA MAR

Allí obrirem un poc els ulls i començarem a aprendre coses dels altres països i a barrejar històries. Quan tornàrem, vam proposar a l'Ajuntament de València de fer les 'Trobades de Música de la Mediterrània', que s'han fet durant deu anys, i tot aquest temps hi hem estat al capdavant. Era una concentració musical que sempre va tenir molta acceptació fins que va caure en decadència perquè començaren a fer la mà que volien un festival més massiu i a portar figures més famoses i menys ètniques. Quan el PSOE va veure que no l'interessava la Izquierda Socialista s'ho va començar a carregar, i darrerament s'ho han acabat de carregar des de l'Ajuntament de València del PP, que ho han transformat en un festival de 'coros y danzas'".

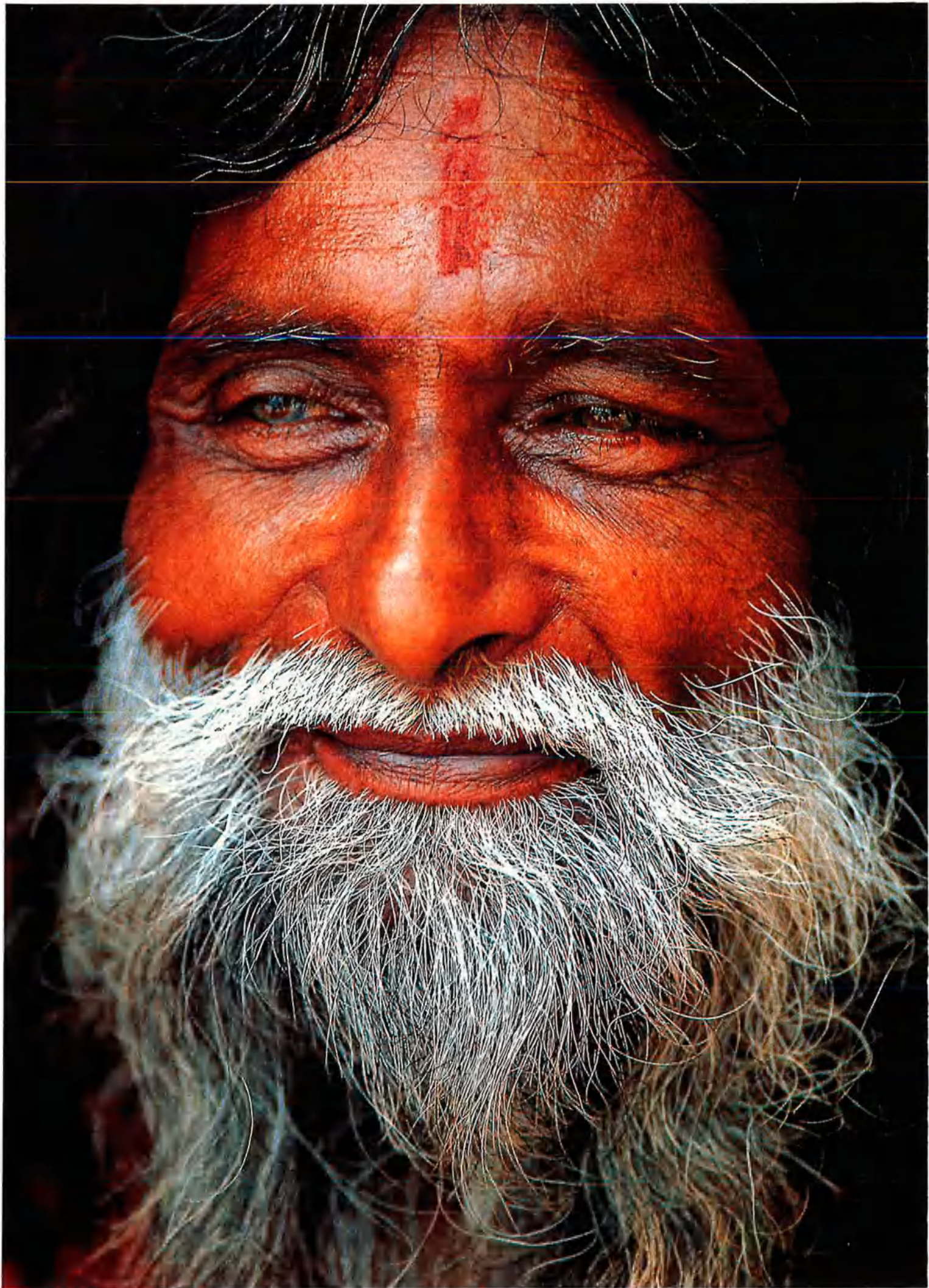

EL MÚSIC TURC

"Aquest músic turc, de qui no recordem el nom, ens va veure tan interessats... ell feia la prova de so i, mentre tocava, tots els qui som ací ens hi acostàrem a poc a poc i quedàrem encantats. Llavors ens va començar a explicar els modes musicals de Turquia. No n'entenguérem quasi res, però vam descobrir-hi connexions i vam incorporar-ne coses, fet que s'ha mantingut fins ara. Això d'anar pel món

i conèixer gent ens ha ajudat, a poc a poc, a anar xuclant tota la informació, i això es nota en l'evolució d'Al Tall. Per exemple, en aquest darrer disc hi ha melodies xipriotes de Kostas Papadakis i melodies turques".

Text block in the top left corner, partially obscured by a large, faint image.

Text block in the middle left section, positioned to the left of a vertical line.

Text block in the middle right section, positioned to the right of a vertical line.

Text block in the bottom right section, positioned to the right of the large faded image.

Matalassos, somiers, llençols, coixins, edredons, coixinets, mantes... tot perquè dormes com mai no has dormit.

ESPECIALISTES EN TU.

AL TALL COM A EQUIP

"En Miquel, en Manolo i jo ens hem agradat mútuament. Cadascú ha tingut una aportació un poc diferent i trobe que ha estat efectiva. Cadascú s'ha especialitzat en allò en què més facilitat tenia, Vicent fent lletres i melodies, Manolo arranjant i introduint instruments tradicionals d'ací i d'allà, i Miquel en la interpretació i el repertori. Però tots hem ficat cullera en tot. Quan l'any 85 en Miquel se n'anà, fou molt difícil de trobar-li substitut. Vam intentar-ho durant un temps amb na Maribel Crespo, però això del cor de veus, no ho vam resoldre. Ara, amb l'entrada d'Enric Banyuls, comencem a solucionar-ho, sobretot els cors, en què ja hem aconseguit aquesta pinya. En Miquel se'n va anar perquè era molt jove i tenia ganes de fer més coses. Va crear el grup Terminal Sur, que no ha quallat, en què feia fusió amb arrels ètniques. La idea era molt interessant, però li va faltar maduresa com a líder, un rol que no li ha agradat mai".

'XARQ AL-ANDALUS'

"'Xarq Al-Andalus' (1985). Amb Muluq el-Hwa, el grup de Marràqueix, vam fer Xarq Al-Andalus. És el cas en què hem entrat d'una manera més directa en la fusió. Vam tocar junts; ells cantaven en àrab i nosaltres en català. Muluq el-Hwa era un grup que havíem portat a les Trobades; ens al·lucinava tot l'aspecte rítmic seu. Vam coincidir després en una petita ronda per Occitània i de nit sempre tocàvem una mica junts abans d'anar a dormir. Aquí va sorgir la idea de fer alguna cosa junts, i vam agafar poemes de poetes àrabs-valencians dels segles XI i XII i vam musicar-los i cantar-los en un espectacle conjunt".

LA CREU DE SANT JORDI

"La Creu de Sant Jordi ens la van donar el 1990 per la nostra contribució al cultiu de la música de tradició. Rebre una distinció així sempre està bé, perquè és un cert reconeixement de la feina feta. Tot i que després veus que en aquell mateix moment ningú no ens volia produir cap disc, a part 'Xarq Al-Andalus', i si no ho fèiem nos-

altres... És la política de les discogràfiques, des de bastants anys ençà, que prefereixen la importació i fan poca producció nacional. De fer coses en què guanyaven poc han passat al burro gros. A més, en aquell moment nosaltres també anàvem bastant despenjats del món discogràfic. Tot i que si una discogràfica s'interessa per alguna cosa, ja s'espavila per aconseguir-la".

'EUROP EU!'

"Amb 'Europ Eu!' (1995) demanem una mica de prevenció davant d'Europa i és una reafirmació de la nostra personalitat com a poble. Aquestes diferències considerables ens interessen. Volem diferències culturals, anar a qualsevol lloc i sentir una altra cultura i que fruïm de la diferència. Per això anem contra aquesta Europa absolutament uniformitzada. Al pas que anem, les botifarres o eixir de nit serà prohibit. Amb això hem agafat el fet de l'emigració europea, de València concretament, a Algèria. Hem aprofitat la història per refrescar la memòria i alertar un poc que nosaltres també vam ser una volta immigrants. És una mena de missatge per a tranquil·litzar el públic sobre el mestissatge i la solidaritat. Però no la solidaritat de la mentida que predica la societat occidental de protegir-se dels països pobres, sinó autèntica, de veres. És un tema greu i, si Occident no s'espavila, no tindrà solució, perquè com més gent vindrà, més perill, perquè augmentarà el feixisme. O siga, o l'Occident s'espavila i torna tot el que ha furtat al Tercer Món, o tots els fenòmens de l'integrisme augmentaran".

CONTINUITAT MUSICAL

"Hem intentat de mantenir la línia de fer monogràfics i discos que vagen tots lligats, del principi a la fi. Per a nosaltres sempre ha tingut més atractiu fer una obra sencera que un recull de cançonetes. Menys en els dos primers, sempre hi ha hagut una idea sobre la qual girava tot. No era una cosa voluntària; en general, tot venia rodat".

LA MUSICA TRADICIONAL

"A poc a poc, la música tradicional ha anat cobrant més maduresa i cada volta és més elàstica. És una tendència que es va consolidant. Ara viu un reviscolament i nosaltres l'hem notat molt. De tres anys ençà ens ve gent joveneta que les saben totes, i fa set anys això no passava; només venia la gent gran que recordava aquells temps. Ara ens demanen cançons que mai abans no havíem tocat en directe. La indústria discogràfica que ens ha abonat havia d'haver-ho previst i tenir-hi una resposta ràpida, i no fer les coses tan artesanalment -però això no és extensible a totes les empreses discogràfiques."

